

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Directie Migratiebeleid
Toegang, Reguliere migratie en
Nationaliteit

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2012-0000154074

Uw Kenmerk
150162u

Datum 11 april 2012

Betreft Voorstel voor verordening betreffende de oprichting van het Europees
grensbewakingssysteem EUROSUR

In uw brief van 7 maart 2012 heeft u mij vragen voorgelegd die de leden van de fracties van D66 en Groenlinks stellen bij het voorstel van de Europese Commissie voor de oprichting en instelling van een Europees Grensbewakingssysteem (EUROSUR). Ik heb met belangstelling kennis genomen van de vragen van de leden, die ik met dit schrijven beantwoord.

De oprichting van een Europees grensbewakingssysteem voor de maritieme en landgrenzen van de Europese Unie (EUROSUR) past in het streven naar een beter beheer van de buitengrenzen. EUROSUR levert een beleidsinstrument op om op Europees niveau de operationele samenwerking en coördinatie te versterken. EUROSUR draagt hier aan bij door de inzet van technologische hoogwaardige instrumenten zoals satellietbeelden maar ook (en vooral) door het uitwisselen van informatie.

De oprichting van het Europese grensbewakingssysteem leidt tot het versterken van de controles aan de buitengrenzen en het verbeteren van de mogelijkheden van het redden van levens op zee. Door het delen van operationele informatie binnen en tussen lidstaten en met Frontex wordt de samenwerking en coördinatie van de bewaking van de buitengrenzen verbeterd. Daarom ondersteunt de Regering het voorstel van de Europese Commissie van 12 december 2012 dat ertoe dient het noodzakelijk wettelijke kader te bieden voor de oprichting en verdere ontwikkeling van dit systeem.

Privacy

EUROSUR richt zich op het uitwisselen van operationele informatie. In beginsel heeft het niet de uitwisseling van persoonsgegevens tot doel, hoewel de technische mogelijkheid dat via het systeem te doen wel bestaat. De Commissie heeft deze mogelijkheid niet willen uitsluiten. In geval van een zeer ernstige of dreigende situatie kan het aangewezen zijn voor de uitwisseling van deze gegevens tussen de deelnemende lidstaten (niet met derde landen), gebruik te maken van EUROSUR.

Alle EU lidstaten zijn verantwoordelijk voor de zorgvuldige verwerking van vertrouwelijke gegevens, waaronder dus ook persoonsgegevens. Mocht in uitzonderlijke gevallen uitwisseling van persoonsgegevens aan de orde zijn, dan zullen daarvoor de gebruikelijke strikte privacyregels gelden. De modaliteiten waaronder mogelijk persoonsgegevens kunnen worden uitgewisseld vormen onderwerp van nader gesprek tussen de Commissie en de lidstaten.

Met leden van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel/ JBZ raad is de regering van oordeel dat privacy een belangrijk aandachtspunt is bij dit voorstel. Bij de uitwerking ervan zal Nederland verduidelijking vragen over privacyaspecten bij de instelling en de werking van EUROSUR: de aard en procedures van de uitwisseling van met name persoonsgegevens, de risico's op dat vlak, in relatie tot de doeleinden en de beoogde resultaten alsmede de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum

11 april 2012

Kenmerk

2012-0000154074

Uitwisseling van persoonsgegevens zal, zo staat in het voorstel (overweging 7), in overeenstemming moeten zijn met Europese regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens. Deze regels bieden gedetailleerde bescherming. De Commissie heeft op 25 januari jl. voorstellen gepubliceerd om deze regels verder te versterken¹. Het kabinet heeft over deze voorstellen inmiddels BNC-fiches gestuurd aan het parlement².

De uitwisseling van persoonsgegevens dient te gebeuren onder strenge voorwaarden en met de volledige inachtnaam van Europese en nationale privacyregels. Aangezien het gaat om een voorstel dat in EU verband is ontwikkeld is het voorstel door de Commissie voorgelegd aan de Europese tegenhanger van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), de Europese Toezichthouder voor de Gegevensbescherming (EDPS). Dit agentschap, dat ook al informeel was geconsulteerd door de Commissie bij ontwikkeling van het voorstel, heeft op 8 februari 2012 een kort commentaar gepubliceerd op het voorstel. Het plaatst enkele kanttekeningen van technische aard die in onderhandelingsfase kunnen worden meegenomen.

Het CBP heeft in 2009 laten weten zich nationaal vooral op handhaving te willen concentreren, en wil niet meer in de adviesfase worden betrokken bij de ontwikkeling van systemen. Het voorstel van de Commissie inzake EUROSUR wordt door het CBP op EU niveau gevolgd. Het CBP neemt op reguliere basis deel aan Europese en internationale gremia die zich bezighouden met de verwerking en bescherming van persoonsgegevens en draagt tevens bij aan het gemeenschappelijke toezicht op het terrein van politie en grensbewaking.

In dit verband werkt het CBP intensief samen met andere Europese privacytoezichthouders onder andere in de zogenoemde Artikel 29 Werkgroep. Deze heeft op 1 februari 2012 in het werkplan 2012-13 als een van de zes strategische thema's benoemd "het zorgen voor een coherente en effectieve benadering met betrekking tot gegevensbescherming op het gebied van Vrijheid, Veiligheid en Justitie". EUROSUR is daarbij een van de dossiers waarop de werkgroep (en het CBP) zich zal richten³.

---

¹ Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming), van 25.1.2012 (COM(2012) 11 final 2012/0011 (COD))

² Brief regering; Fiche: Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging - Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie - 22 112 Vergaderjaar 2011-2012 Nr. 1371

³ Article 29 Data Protection Working Party, 00381/12/EN WP 190 Work programme 2012 – 2013. Vindlocatie: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/index_en.htm

Taken en bevoegdheden van lidstaten en Frontex

De Europese Commissie, het agentschap Frontex en de lidstaten hebben de gemeenschappelijke taak de verschillende samenstellende onderdelen⁴ van EUROSUR te ontwikkelen.

Datum

11 april 2012

Kenmerk

2012-0000154074

EUROSUR is een grensbewakingssysteem van de lidstaten en grotendeels gedecentraliseerd. Dit houdt in dat informatie fysiek wordt beheerd door de nationale coördinatiecentra (NCC's) van de lidstaten zonder dat deze in een centrale server wordt geladen. Vanwege de voornamelijk gedecentraliseerde benadering van EUROSUR zijn de lidstaten de hoofdrolspelers bij de implementatie van het systeem. De lidstaten zijn met het NCC verantwoordelijk voor een doelmatig en efficiënt beheer van middelen en personeel; de planning en uitvoering van alle nationale grensbewakingsactiviteiten; het beheer van het nationale grensbewakingssysteem en het ontwikkelen en geactualiseerd houden van het nationale situatiebeeld.

Niettemin zijn bepaalde gecentraliseerde onderdelen nodig zodat de lidstaten en Frontex informatie kunnen delen waarbij dan gebruik wordt gemaakt van gemeenschappelijke standaarden en middelen. Frontex richt daartoe een Frontex Situation Centre (FSC) in. Tevens beheert Frontex het EUROSUR netwerk dat de noodzakelijke communicatiemiddelen biedt en een veilige uitwisseling van gevoelige informatie tussen de NCC's onderling en met Frontex mogelijk maakt. Ook ontwikkelt Frontex het Europees situatiebeeld en houdt dit geactualiseerd evenals het gemeenschappelijk inlichtingenbeeld van de situatie in het gebied vóór de grens. Door de oprichting van een coördinerende dienst vergemakkelijkt Frontex de gemeenschappelijke toepassing van bewakingsinstrumenten.

Volgens het voorstel stelt Frontex op basis een door Frontex uitgevoerde risicoanalyse en na raadpleging van de betrokken lidstaten voor elke sector van de land- en zeebuitengrenzen van de lidstaten een impactniveau vast (hoog, middel en laag risico): De lidstaten zorgen er vervolgens voor dat de bewakings- en patrouilleactiviteiten die aan de buitengrenssectoren worden uitgevoerd in overeenstemming zijn met de vastgestelde impactniveaus.

Het in werking treden van EUROSUR houdt geen drastische wijziging in van de rol en het mandaat dat Frontex heeft bij grensbewaking. Nederland is echter op voorhand geen voorstander van een centrale rol van Frontex als het gaat om de monitoring en evaluatie van de technische en operationele inzet van EUROSUR ten opzicht van de gestelde doelen. Dit is een bevoegdheid van de lidstaten (of op zijn minst een gedeelde bevoegdheid van de lidstaten en Frontex).

Geïntegreerd grensbeheer

EUROSUR maakt deel uit van het pakket aan voorstellen van de Commissie die het geïntegreerd beheer van de buitengrenzen moeten verbeteren. In dit kader heeft de Commissie reeds voorgesteld om de algemene governance van het Schengengebied te versterken. In de mededeling "Slimme grenzen" zijn voorstellen gepresenteerd om de reizigersstromen aan de buitengrenzen moderner en doeltreffender te beheren. EUROSUR ondersteunt de uitvoering van de grensbewaking door de lidstaten met het verkrijgen van een volledig beeld van de situatie aan hun buitengrenzen. Dit voorstel is dus een aanvulling op de reeds

---

⁴EUROSUR bestaat uit de volgende componenten:

- a) nationale coördinatiecentra voor grensbewaking;
- b) nationale situatiebeelden;
- c) een communicatienetwerk;
- d) een Europees situatiebeeld;
- e) een gemeenschappelijk inlichtingenbeeld van de situatie in het gebied vóór de grens;
- f) de gemeenschappelijke toepassing van bewakingsinstrumenten.

gepresenteerde voors tellen om de Schengengovernance en het beheer van de buitengrenzen te versterken.

Datum

11 april 2012

Kenmerk

2012-0000154074

Met EUROSUR zal de coördinatie binnen en tussen lidstaten worden verbeterd, mede door het voorzien in procedures voor informatiedeling, netwerken of communicatielijnen om informatie uit te wisselen. EUROSUR ondersteunt de uitvoering van de Schengengrenscodes. Het verandert de rollen en verantwoordelijkheden van de lidstaten en Frontex ten aanzien van de uitvoering van het grenstoezicht aan de buitengrenzen echter niet. Evenmin heeft EUROSUR een effect op de bevoegdheden van grensautoriteiten.

Voorts zal EUROSUR bijdragen aan de verbetering van de samenwerking tussen de verschillende handhavende diensten van de lidstaten (grenswachters, politie, douane, etc.) en is daarmee verbonden aan de interne veiligheid strategie van de EU. Door de uitwisseling tussen de verschillende sectoren in het EU maritiem domein mogelijk te maken, ondersteunt EUROSUR, en maakt EUROSUR deel uit van het gemeenschappelijke maritiem beleid van de EU. Dit laatste wordt gecoördineerd door DG Maritieme Zaken (MARE).

De benadering die bij EUROSUR is gekozen maakt gebruik van beschikbare capaciteiten en systemen. Daarom werkt Frontex nauw samen met het EU Satelliet Centrum en de Europese Maritiem Veiligheidsagentschap (ten behoeve van de gemeenschappelijke toepassing van bewakingsinstrumenten) evenals met Europol (met het oog op het uitwisselen van inlichtingen over grensoverschrijdende criminaliteit). De samenwerking met derdelanden is van belang voor het succes van EUROSUR, daarom wordt in regionale netwerken samengewerkt tussen lidstaten en derdelanden via de nationale coördinatiecentra.

Redden van levens op zee en asiel

Mensensmokkelaars en criminelen maken veelal gebruik van kleine houten en glasvezel bootjes en jachten die nauwelijks door radarbeelden worden onderkend. Het tijdig signaleren van deze vaartuigen is een van de uitdagingen waarvoor de betrokken diensten zich gesteld zien. De gemeenschappelijke toepassing van bewakingsinstrumenten, waardoor onder andere satellietbeelden met informatie afkomstig van scheepsrapportagesystemen kunnen worden gecombineerd, maakt het mogelijk dat kleine bootjes en schepen beter kunnen worden opgespoord.

Dit zal leiden tot meer onderschepping, opsporing en redding van drenkelingen en illegale migranten. De lidstaten zijn allemaal partij bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en daarmee gebonden aan het verbod op non-refoulement. Ook Frontex zelf, is door het toetreden van de Unie tot dit verdrag, rechtstreeks gebonden aan het verbod op refoulement. Vreemdelingen die bescherming nodig hebben dienen in de gelegenheid te worden gesteld om die bescherming te vragen. De instelling van een systeem als EUROSUR wijzigt hier niets aan.

De minister voor Immigratie, Integratie en Asiel,

G.B.M. Leers